

HOTĂRÎREA CURȚII CONSTITUȚIONALE
privind controlul constituționalității Legii nr. 311-XIV din
10 martie 1999 "Pentru completarea art. 9 din Legea cu privire
la arendă "

Nr.35 din 24.06.99

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.67-69/45 din 01.07.1999

* * *

În numele Republicii Moldova,
Curtea Constituțională în componența:

Pavel BARBALAT - președinte
Nicolae CHISEEV - judecător-raportor
Mihai COTOROBAI - judecător
Gheorghe SUSARENCO - judecător
Ion VASILATI - judecător-raportor

cu participarea grefierului Aliona Balaban, deputatului în Parlament Victor Cecan, președintele Comisiei pentru control și petiții, autorul sesizării, reprezentantului Parlamentului Ion Creangă, șeful sectorului relații cu autoritățile publice în Direcția juridică a Aparatului Parlamentului, călăuzindu-se după art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție, art.4 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art.4 din Codul jurisdicției constituționale, a examinat în ședință plenară deschisă dosarul privind controlul constituționalității Legii nr. 311-XIV din 10 martie 1999 "Pentru completarea articolului 9 din Legea cu privire la arendă"* (în continuare - Legea nr.311-XIV).

* M.O., 1999, nr.31-32, art.146.

Temei pentru examinarea dosarului a servit sesizarea deputatului în Parlament Victor Cecan, prezentată în conformitate cu art.24 și 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională.

Prin decizia Curții Constituționale din 14 aprilie 1999 sesizarea a fost admisă pentru examinare în fond și înscrisă în ordinea de zi.

Examinând materialele dosarului, punctele de vedere solicitate Parlamentului, Ministerului Justiției, Ministerului Economiei și Reformelor, audiind informația judecătorilor-raportori și argumentele părților,

Curtea Constituțională

a constatat:

La 10 martie 1999 Parlamentul a adoptat Legea nr. 311-XIV, prin care a operat în art.9 din Legea cu privire la arendă nr.861-XII din 14 ianuarie 1992** următoarele completări:

* * Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1992, nr.1, art.12;
M.O., 1995, nr.33, art.356.

- la alineatul 1, în final, se introduce textul: "Pentru bunurile proprietate de stat modul determinării arendei se stabilește de către Guvern";

- la alineatul 3, după textul "de către proprietar", se introduce textul: "iar pentru bunurile proprietate de stat - de către Guvern".

Articolul 9 alineatul 1 din Legea cu privire la arendă nr.861-XII, cu modificările și completările ulterioare, prevede că arenda și modul de achitare a ei se stabilesc de către proprietar și se fixează în contractul de arendă. Pentru bunurile proprietate de stat, modul determinării arendei se stabilește de către Guvern. Potrivit alin.3 din acest articol al Legii, cuantumul arendei poate fi schimbat de către proprietar, iar pentru bunurile proprietate de stat - de către Guvern în cazul schimbării prețurilor, tarifelor, plăților sau a normelor de

amortizare (uzură) reglementate de stat, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație.

Astfel, prin dispozițiile art.9 din Legea nr.861-XII se reglementează plata pentru arendă, inclusiv pentru arenda bunurilor proprietate de stat, precum și modul de stabilire și achitare a arende și de schimbare a cuantumului arende.

Autorul sesizării consideră că prevederile Legii nr. 311-XIV, potrivit căreia Guvernul stabilește modul de determinare a arende pentru bunurile proprietate de stat, contravin art.132 din Constituție.

Curtea Constituțională consideră necesar să examineze dispozițiile Legii nr.311-XIV, contestate în sesizare, prin prisma dispozițiilor art.6, 130 și 132 din Constituție.

Potrivit art.132 din Constituție, impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat, ale bugetelor raioanelor, orașelor și satelor se stabilesc conform legii de organele reprezentative respective.

În Republica Moldova organe reprezentative sînt Parlamentul și consiliile locale alese (art.60 și 112 din Constituție). Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a statului și exercită conducerea generală a administrației publice (art.96 din Constituție). Constituția nu abilitază Guvernul cu dreptul de a institui norme primare în sfera relațiilor publice, care necesită reglementare legislativă.

Potrivit art.130 alin.(1) din Constituție, formarea, administrarea, utilizarea și controlul resurselor financiare ale statului, ale unităților administrativ-teritoriale și ale instituțiilor publice sînt reglementate prin lege.

Din anexa nr.1 la Legea bugetului pe anul 1999 nr. 216-XIV din 12 decembrie 1998 rezultă că plata pentru arenda patrimoniului de stat este atribuită la încasări nefiscale și constituie venit în bugetul de stat pe anul 1999.

Parlamentul, în calitatea sa de organ reprezentativ suprem, nu era în drept să delege Guvernului atribuții pentru determinarea cuantumului arende bunurilor proprietate de stat, care constituie un venit în bugetul de stat. Prin aceasta el a încălcat prevederile art.6 din Constituție.

Astfel, Legea nr.311-XIV din 10 martie 1999 "Pentru completarea articolului 9 din Legea cu privire la arendă" contravine art.6, art.130 și art.132 din Constituție.

Pentru motivele arătate și călăuzindu-se după art.140 din Constituție, art.26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art.62 și art. 68 din Codul jurisdicției constituționale,

Curtea Constituțională

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Declară neconstituțională Legea nr.311-XIV din 10 martie 1999 "Pentru completarea articolului 9 din Legea cu privire la arendă".

2. Prezenta Hotărîre este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova".

PREȘEDINTELE
CURȚII CONSTITUȚIONALE

Pavel BARBALAT

Chișinău, 24 iunie 1999.

Nr. 35